

FELSŐ-ZEMPLEN

TARSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:
Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Kossuth Lajos-utca 34. szám.

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fl.

Kéziratok nem adatnak vissza.
Bérmertetlen levelek nem fogadtatnak el.
Nyílt-tér soronként 40 fl.

KIADÓHIVATAL:
Hova az előfizetések, hirdetések és nyílttér díjak küldendők:
Landesman E. könyvnyomdája.

Az élelmi szerek drágasága.

A kedvezőtlen termés most kezd súlyosabban hatását éreztetni. Ugy Budapesten, mint a vidéki városokban nap nap után keservebb lesz a panasz, hogy a legszükségesebb élelmi szerek, a hus, a konyhavetemények árai természetellenesen felcsigáztatnak és az élelmezés 10—30 perccel megdrágult. Ez egy olyan malum, amely közvetlenül érint mindenkit az országban s első sorban természetesen a szegényebb néposztályt sújtja. Ugyancsak panaszok hangzanak mindenütt a takarmányneműk drágasága miatt. A hus aránylag még a legolcsóbb maradt az általános drágulás közepette, aminek oka az, hogy a gazdák a takarmányhiány miatt kénytelenek marháikat eladni. Ez az ok is jellemzi a helyzetet.

S midőn konstatáljuk a tényt, hogy a drágaságnak a kedvezőtlen termés az oka, egyúttal rá kell mutatnunk arra is, hogy az áremelkedés nem természetes, hanem spekuláció által fel van csigázva. Az áraknak 15—20 százalékkal kellene olcsóbbaknak lenniök, ha a természetes helyzetnek megfelelőnek. S a spekuláció ellen teljes erővel kell küzdenie egy a hatóságoknak, mint a polgárságnak.

Az árak felcsigázásában nagy része van a budapesti újságoknak, amelyek heteken keresztül sopánkodtak a fővárosban uralkodó drágaság miatt és ezzel alarmirozták a vidéket is. Most, amikor a krajcáros lapok

révén az egész ország lakossága 24 óra alatt értesül az eseményekről, az élelmi szerek drágaságáról terjesztett rémhírek egykettőre szervezték minden vidéken s városban a piaci árusokat, akik máról holnapra felemelték az árakat, kellemetlen meglepetésére a vásárló közönségnek. S a publikum védtelenül állt a zsebe ellen intézet merénnyel szemben és kénytelen kelletlen fizeti most is a felcsigázott árakat.

De még ez nem lenne a legnagyobb baj. A legnagyobb baj az, hogy az árak nem fognak a mai nivón megállapodni, hanem mesterséges módon fognak emeltetni még továbbra is, egész a jövő őszig. Az árusok vérszemet kaptak és miután látják, hogy azon esetben, ha kartellbe állanak, a publikum nem tud velük szemben védekezni. Az árak további felcsigázására már azért is kilátás van, mert Budapesten most mindent elkövetnek, hogy az élelmi szereknek Budapestre való irányítását megkönnyítsék. Lehetséges, hogy mire e sorok napvilágot látnak, már meg lesznek adva a legmeszebbre menő vasuti szállítási kedvezmények a fővárosba irányított élelmi szereknek. S ez maga után vonja majd azt, hogy a vidék még az eddiginél is fokozottabb mérvben fog törekedni arra, hogy élelmi szereit tömegesen helyezze el Budapesten. Minek természetes következménye csak az lehet, hogy a vidék árai még inkább emelkedni fognak.

De emelkedni fognak azért is, mert a készlet napról napra fogy s ha ne adj Is-

ten, a nyár ismét nem a legkedvezőbb arattal kecsegtetne, még éhínségnek is nézhetünk elébe.

Mindezeknél fogva szükséges, hogy már a hatóságok is a kezükbe vegyék az ügyet. Kívánatos, hogy a hatóság a legszigorubbán őrizze ellen a piaci árakat és azokat terelje vissza a rendes mederbe. A törvény megadja erre a jogot, sok helyütt városi szabályrendelet is szabályozza a piaci rendet s az árak felett való hatósági ellenőrzést. Vegyék kezükbe ezt az ügyet, mert elsőrendű közérdekről van szó. Az élelmi szerek drágasága első sorban a szegénysorsu lakosságot sújtja, amely sorsa ellen már nagyon is hangosan zugolódik.

Kétségtelen, hogy a legszigorubb hatósági ellenőrzés utján sem tudjuk elérni azt a célt, hogy az élelmi szerek árai egész a jövő őszig normálisak legyenek. Annyit azonban okvetlenül el lehetne érni, hogy a lelketlen kalmárok, akik ilyen időben tömegesen szoktak összevásárolni az élelmi szereket, vissza ne élhessenek a helyzettel. Első sorban azt kell megakadályozni, hogy a tömeges vásárlásokkal egybekötött spekuláció ne legyen lehetséges.

Elvárjuk a kormánytól, hogy azon a címen, hogy Budapesten olcsó élelmezést biztosítson, nem fog oly politikát követni, amely a vidék rovására nyomná le Budapesten az élelmi szerek árait. Általános országos nagy érdekről van itt szó, az ország érdeke fölé nem helyezhető elvégre a fővárosé. **X.**

TÁRCZA.

A régi jó idők!

— A „Felső-Zemplén” eredeti tárcája. —

Hej, kedves öcsém! de másfélék voltak azok a régi jó idők! Vénül már a világ is! Nem ér az egész semmit!

Hányszor reptél el ez a sóhajlás a jó öregek szívéből s mi vagy irigyeljük őket, vagy sajnáljuk, hogy azok a régi jó idők reájuk nézve már elvesztek.

Megálljunk csak! Megértjük őket egykoron mi is, ha Isten éltet! Eljön az idő, mikor fácsliba kötjük lábunkat s a podagrának miatta Brázaznak leszünk hívei; a mikor fejünk diszének helyrehozására egy kicsi kis borbélyinas meghívása is a nagyzási hóhort jellegét fogja mutatni; a mikor a fogkefét özönvíz előtti találmánynak fogjuk minősíteni, hacsak Deák ur nem pótolja a hiányokat; a mikor Strömpl bácsi mindig huncut lesz, mert kemény az a hus, a mit nekünk mér, a mikor mi is levegőt szerzünk bosszuságunknak s a jelent megvetjük, s a multat — jaj! az a podagra! — dicsérni fogjuk.

A dolognak nyitja pedig ez.

Az ember életében a kellemes a kellemetlenel, a jó a rosszsal, a tájadalmas az örömteljessel van elkeverve. Sőt egy és ugyanazon esemény hatása is kettős, vegyes, és csak az okoskodás, vagy a következmények érlelik meg az ítéletet, hogy kedvező, vagy káros volt-e reánk nézve bekövetkezte?

Az idő folyásával a dolog másképp fest: a kellemesnek emléke is kellemes marad; a kellemetlen pedig élet vesztit, fanyarsága elmarad, mert hiszen már elmúlt. Marad a jó oldal. Mert hát csak beteges természet lehet az, mely az emlékezet tárházából épen azt rántja elő, a mi rossz; csak kevés ember kínozza magát szándékosan azzal, ami őt régen bántotta.

Ime egy példa.

Az öreg ur, a ki szidja a jelent, a ki még nyárban is azt nézi, elég magasan áll-e a hőmérőben a higany, a ki esküszik, hogy ma már a prima fa — pedig ára 13 forint — gyengébb, s nem adja ki a melegét ha köszénnel keverik is, aki fordítva áldja az aszfalt feltalálóját, mert megszorította az adót, holott ő ugysem jár ki: ez a jó öreg bácsi emlékszik arra, hogy minő pompásan mulatott ő fiatal korában, minő volt a rámas csizmája — tudna-e ilyet *Tudós* öcsénk készíteni?! — minő volt a ruhája, nem plyundra, a minőben ma járják a csárdást — jaj! a köszvény! — de arra nem emlékszik, hogy a csizma, a ruha ára sokszor hogyan nyomta, csak az van eszébe, minő pompásan mulatott akkor, amikor megösmékedett az anyjával. Es tovább fonja az emlékezet fonálát, míg végre az a kutya lábfejás visszahuzza a jelenbe. Hogyne volna ez hunczutul rossz.

Pedig hát! De álljon itt egy példa.

Családi vagy üzleti ügyek kényszerítik a polgárt, hogy fölranduljon Pestre. Innen ez nagyon messze van. Nagy a tanácskozás afőlött, hogy fúrmanóssal-e, avagy delizsanczezal menjen. Elhatározza, hogy Ungvárig megy fuvarossal, onnan igénybe veszi a hivatalos alkalmatosságot. Kezdő-

dik az utra való előkészítés. Első gond előkeresni a spájzból a kulacsot; a familia minden tagja belésszagul, nem lett-e a hosszú pihenéstől dohos, mert akkor ki kell forrázni, azután következik a tyukketrecz körüli riadalom s megnézi a mama, hogy melyik szárnyas jószág fogja azt megkeserülni, hogy az ur Pestre megy. Eljön a nótárius: megcsinálják a testamentumot, mert hát nem leheszen tudni, hogy mi fog történni a hosszú uton. A komámasszony véletlenül megemlíti, hogy mily egyszerű volna, ha ezt vagy amazt egy egyenesen Pestről lehetne hozni. Udvarias az ur: persze, hogy a komissió sok mással együtt el lesz vállalva, megtelik egy egész noticzkönyv. Így aztán ezer áldás közt kiindulunk. Kikisérnek. A fiuk hozzák a butykost és a tarisznyát. Eszevesszük, hogy valamit otthon felejtettünk, de nem jó visszamenni, mert ez szerencsétlenséget hoz. Kíváncsi szemmel lessük azokat, kik utitársaink lesznek és sok cihelődés után, kendőt lobogtatva, neki indulunk az ismeretlennek. Az ismerkedés a bennülökkel még nehezen indul, azt majd csak az éhes gyomrok közös állapotja fogja meghozni, a mi ismerkedés nélkül nem megy.

A harmadik állomáson már tudjuk, hogy utitársunknak öreg szülei hol éltek, a negyedikén már azt is, hogy a keresztimkák unokái testvéreinek cseledei kiket választottak bérmaszülökül. Már t. i. ha delizsanczon megyünk. Mert állomásról állomásra lovat váltunk s így mindig új erővel megyünk előre. De a hol delizsáncz nincs, ott fuvarossal kell mennünk, a kinél nem az utas, hanem a ló az első. A szekér, a melyiken féder nincs, nehogy eltörjék, úgy ráz, hogy zsebünkben a bankó hatosokká váltódik, baloldali bordáink összekeve-

Deák Jenő fogtechnikus

készít minden a fogászati szakmába vágó munkákat amerikai módszer szerint, gyökerek eltávolítása és szápadlás nélkül. Régi nem használható fogorok használhatóvá alakíttatnak.

Műt. r. m.: Nagy Mihály, Rákóczi-utca.

Lapunk mai száma 4 oldalra terjed.

Válasz

a „Felsőmagyarországi Hírlap” március 1-én megjelent számában közölt „Egy pánszláv pap” című főmédvényre.

A lezajlott képviselőválasztások nyomában felburjánzott, s nemcsak a társadalmi érintkezésekben, de a hírlapok hasábjain is jelentkező ócsárlások, gyanúsítások, ime most is termeltek egy csudaszép (?) virágot: a panszlavizmus vádját, egy ev. pap ellen, s talán éppen ugyanazon egy egység által elhívtve; s mindez csak azért, mert volt még egy a sok közül, akinek fejéhez nem verték az ő Demkó pártiságát.

Amde — ugy-e tisztelt levélíró úr — ne erről beszéljünk, hanem a Rozpomienkéről. Nos tehát arról!

Szinte hallom az ámulat-bámulat és elszörnyűködés hangját, sőt a fogaknak csikorgatását is, amidőn száll a hír Kárpátoktól—Adriáig (vagy talán csak Ujhelytől—Nagyimihályig), hogy egy magyar nevű és anyanyelvű ev. pap — iszonyatos kimondani is — Rozpomienkát írt, — talán még hivatalos felhívásra és hivatalos célra is (mert ily hirt is kolportált a levélíró úr). Távol legyen!

Nem tett az a hírhedt pánszláv (!?) pap egyebet, mint amit tesznek minden oly papársai, kiknek hívei tót anyanyelvűek, hogy t. i. a konfirmáció emlékére adott a konfirmandusoknak „Emléklapot”, „Rozpomienkát” és „Gedenkblatt”-ot is, ez utóbbit főleg az Ung megyében élő némethoni gyárosok s munkások gyermekeinek, a szerint, a mint milyen anyanyelvűek. Van azon emléklapon egy vallásos tárgyú kép is, az „Urvacsora”; jelképezvén azon kép magának az emléklapnak célját is. Minél jobban haladunk az idővel és korrall, szaporodik az „Emléklapok” száma is, gyarapodván a hívek magyar nyelvismerete!

Egy ily tót nyelvű emléklapot vitt el a benne szereplő fia anyja, fiának iparos tanonczeszá való szerződéséhez; s ezt nézte nagy bölcsen az átvető, a levélíró és a szerkesztőség — okmányok, okiratnak, csak azért, mert az egyház bélyegző le nyomata is rajta van, — de az emléklapnak magánjellegű célját, talán ha tudták is, figyelmen kívül hagyták.

Azt is bölcsen elhallgatták, — de pedig menyire tudják — hogy a padicsi ev. papnak hívei tizenkilenc huszadrészből tisztán tót anyanyelvűek, s hogy ezeknek kell — a magánszorgalom utján megtanult tót nyelven — a papnak predikálnia, dacára magyar születésének s anyanyelvűségének! Kár volt egy füst alatt — a panszlavizmus vádjának még erősebb kikürtölhetése szempontjából — mindjárt ezeket is fel nem hozni. Találtak volna hozzá elég adatot — iróasztalom fiókjában! Vagy talán ennyi mégis sok lett volna egy szuszra!

Forduljanak csak tisztelt vádaskodó uraim, a magyar érzelmei ápolásának tekintetében, akár levél útján, akár személyesen, t. barátom, Zemplén vármegye kir. Tanfelügyelőjéhez, majd ő megmondja önöknek, hogy miként panszlavizálunk mi zempléni evangélikusok. De aztán, ha a tanfelügyelő úr nem az önök malmára hajtáná innen Pázdics felől a vizet, akkor legyen erkölcsi bátorságuk ezt nyíltan — mint a hogy a vádaskodást is tették — bevallani!

Hát tudják-e — vádaskodó uraim — hogy Nagyimihály nagyközésgy. városaházájából kiküldött dobos, talán még a képviselőválasztás idejében is, csupán csak Szvatopluk nyelvén adta tudtal a vá-

ros dolgait a nagyérdemű közönségnek?! Ma már, mint hallom — két nyelven teszi ezt! Tudják-e uraim, hogy az a tót Herostrates-nek kikürtölt pap nem akart tótul predikálni egy nemrég Isteben boldogult nagyrabecsi barátunk temetésén, hol mondhatni, ott volt a fél vármegye intelligenciája, de vállalkozott erre egy kálvinista pap. De azért én sem a nagyimihályiakat, sem ezt a szeretve tisztelt kartársamat, barátomat nem tartom pánszlávnak s talán önök sem! Ennyit az ügy tárgyi oldaláról; ezt is csak azért, mert riadó cikkük sokakat meglepésztethet.

Szabadjon valamieskét az ügy személyi oldaláról is mondanom, mert ne tekintessék szerénytelenségnek, van valamelyes kis multam is, melyben Istentől vett talentumaim szerint sáfárkodtam magyar hazám javára egyházi és társadalmi körökben is!

Ugy 18 év előtt, mint theologus ifju, Eperjesen: „Ingyenes magyar nyelvű tanfolyam”-ot szerveztünk, nehány erre vállalkozó ifju diák társammal. Erre vonatkozólag a „Sárosmegyei Közlöny” 1883. év okt. 11-én megjelent számában — eme sorok előrebocsátása után közli felhívásunkat: „Az eperjesi ev. collegium három derék és hazafias érzelmi hallgatójának aláírásával vettük a következő felhívást, melyet a magyarosodásért buzgó köröknek melegen ajánlunk, fenntartván magunknak a későbbi hozzászólást. A felhívás így hangzik stb. aláírás: Kozlay József III. éves theol. Németh István III. éves jogh. Szentei Lajos III. éves képezdész”. Kaptam én ebbeli működésemért a felvidéki pánszláv lapoktól olyan remek (?) titulusokat, hogy no! De most is büszkén viselem!

Beregen egy téleeső missziói kis egyházban milleniumi emlékü új templomot építettünk, tót anyanyelvű híveim szinte erejüket meghaladó munkájával; de azon templom felszentelésénél magyar ének hangzott — nemcsak a mi, de a más felakozetbeli közönség ajkáról is, melynek egyik verse imigyen szóltott:

„Szent minden hely, ahol állunk,
Mélto reá, hogy Téged áldjunk.
Szent e templom, áldott, édes,
Hol imádkunk, óh Felséges!
Szent e templom Munkács mellett:
Hirdet vallást s honszerelmet.
Fel magyarok, keresztények:
Szálljon kettős szárnyon ez ének:
Tied Isten a dicsőség!”

Egy ily felavatott templomban hirdetem az istenfelmet, ápoltam a vallás erkölcsös érzelmeit és magyar hazaszeretetet — híveimnek s híveimben tót és magyar nyelven.

Itt pedig — e kurucz vármegyében — hol, sajnos, él még százezeren felül oly nép, kinek anyanyelve tót, Kossuth Lajos születésének 100. évforduló ünnepén — lelkem egész hevületével működtem, mint az egyházias jellegű ünnep szónoka! Ki tudja, volt-e kedve minderről a tisztelt levélíróknak akkor tudomást venni.

Ennyit — talán egy kissé hesszadalmasan is — az ügy személyi oldaláról.

Ime, nagyrabecsi olvasó, így néz ki az a kikürtölt pánszlaviztus ügy.

Magyarnak születtem, az voltam mindig, vagyok is, leszek is: és sem hazafiaságot, sem felebaráti szeretet, de még tisztességet sem megyek tanulni akár a levélíró és társai, akár a becsmélő cikk íróhoz.

dulok reggel: Miskolczon gáblizok, Budapestben ebédelek, délután unatkozom, megnézem a nézni valót; s másnap reggel otthon villásreggelizem a vacsorai husmaradékból.

Olyan gyors, olyan könnyű az utazás, hogy a mi atyánkfia e vidéken nem azzal dicsekszik, hogy háromszor járta meg Amerikát, hanem, hogy ökreit gyalogszerrel lehajtotta Debreczenbe. Ez már virtus. A zóna behozatala óta a föld népe is megtanult utazni. Az arató képes szívesen megy vasuton; megtanulta, hogy az idő pénz. E mellett nagy ur, mert megfizeti az utat, igaz, hogy kedvezményvel.

Az állomáson várt néhány atyafi, míg tovább viszik őt. A második kiáltás is elhangzott, hogy: Bánóc, Terebes, Upor, Legyenymihályi, Ujhely, Miskolcz, Budapest, stb. stb., s nem mozdult egy se. A pipa megtömése, a rágyújtás, a pálinkás flaskó vizsgálása, a kasza, gerebelye vállra emelése idét vett igénybe. A portás ur rájuk kiált: „Szaladjanak! mert itt maradnak!” és a kepekék dicső vezére büszkén veti oda: „Nye szalagy! Nye szalagy sak i ja zaplaczel!”

Oriási e változás, de nem egyedüli.

Az ipar terén a kéz egymagában mindinkább háttérbe szorult. Itt a gép! A kis iparal versenyre kel a nagy ipar. Nem vagyok annyira nemzetgazda, hogy ennek árny- és fényoldalairól értekezhetek. De azt hiszem, hogy a gépek fellalálására nem az annyiszor emlegetett véletlen, hanem a pusztán szükségesség vezette az embert. Mindenből több kellett, a kereslet nagyobbodott, s ennek ki-elégítésére a kéz elégtelenné lett.

Végezetül, annak kijelentése után — hogy szükségtelen mosakodnom, s ezeket csak az esetleg meglepésztettek felvilágosítására írtam — hogy e dologban folytatandó bármennyű polemia nem válaszolok, de ha büntetendő esetet látnék feunforogni, a bíróság előtt szerzek magamnak elégtételt. A most ellenem oly nagy hangon és kárörvendéssel szórt vádakat, magyar hazafias lelkemben való felháborodással visszautasítom!

Kozlay József
ev. lelkész.

VEGYES HIREK.

Krónika.

Uj fellérek gomolygnak az égen

Ködbe burkolva a látóhatár:

A vizsly, mit eltemetünk régen,

Porhamvaiból ébrednek már.

A mandatum, haj, kemény dió,

Lenyaktillózhajta — *petició*,

S a Hadik-párt, melyre vont szék redőt,

Ég a vágytól: rátenni — *szemfedt* . . .

Csüggedt lelkekbe ujult remény száll,

S imádkoznak egy új választásért,

A korlát csak egy — *paraszthajszál*,

Hogy borgöz szálljon az égbe — *másért* . . .

Főleg *Strömpel* bátyánk figyelget oda,

Mivel ingerli az új — *szálloda*:

Még egy jó seft a választás mellett

S reakerülne egy új — *emelet* . . .

Pompás palotát emeltet majdan

Gőzfűtéssel s villanyal ellátva.

Mire álmban sem gondolt hajdan,

Barnai várja főleg szájátva. (?)

Kívánja, hogy benne áldás düljön, (!)

Miként egykor — *Pompeji* viruljon,

S dicső emléke örökké éljen,

Miről a — régiségtan beszéljen! . . .

A. D.

— *A petició* tárgyalását a kir. Curia május hó 18. napjára tűzte ki. Előadóként *Istvánffy* kir. curiai bíró fog szerepelni. Az ellenpárt 30 nap alatt köteles netáni ellenpeticióját beadni, ugy értesülünk azonban, miszerint ezen jogával nem fog élni s tisztán arra szorítkozik, hogy a peticióban foglaltakat megcáfolhassa.

— *A kaszinó egyesület közgyűlése*, mely e hó 5-ére volt kitűzve, nem volt határozatképes, emélfogva vasárnap, e hó 12-ére újabb gyűlés lett egybehíva, amely a megjelent tagokra való tekintet nélkül határozatképes lesz immár.

— *Bójt*. Kedden éjfélkor a harangok kongása jelentette a Carnevalt temető, mulató, víg farsangozó népnek, hogy véget ért a vigalom ideje és beállott a bójt. Tegnapp, hamvazó szerdán pedig a templomokban a hamvazkodást tartották és a pap a hívek homlokát hamuval meghintvén, emlékezteti őket a halálra, mert hiszen porból let-

rődnek a jobboldaliakkal s alig tudjuk elvárni, hogy már valami állásba kerüljünk. Ott aztán nagyon vigyázunk, hogy elaludt lábainkat föl ne cseréljük másnak lábával és kiegyenesítjük derekunkat, hogy szinte ropog.

Hogy a korcsmáros, kinek állásában alkalmatosságunk megpihen, ránk ne fogja, hogy snorerek vagyunk, nem a magunk borát isszuk, az ugysis fogyatekán van. Jól esik a komótus, csendes ülés, de a kocsis beszél: „A lovak már faltak, ha az uraságok is készen vannak, mehetünk tovább” s kezdődik a zakatolás újból. Hát még, ha a kocsis is „készen” van!/? Rosz helyi uton kellett mennem s a „Hvalabohu-nál, mely minden dombtetőn következetesen várja az utast, kocsisom csakugyan „elkészült.” Aggodalmamat, hogy talán kifordulunk, — lévén az ő állapota ingatag, mint a macedoniai kérdés — közöltem vele. Kaptam feleletet, mely ellen nincs apelláta: „A „lovaim józanok!”

Szóval valami módon elértük a fővárost; talán még vissza is tértünk haza, ahol az utazásról anzagoltunk nagykotak, mintha még Stanley előtt jártuk volna meg a legsötétebb Afrikát. A komisiókat kézbesítettük, a némitől érte pusztit kaptunk s azt a megisztelő címet, hogy mi vagyunk a világ legjobb embere, a testamentumot megsemmisítettük: s beállott minden a régi kerékvágásba!

Oh, dicső régi jó idők!

El akarok menni Budapestre, mert valami jó operát adnak, amit szeretnék meghallgatni, vagy talán valami ünnepélyes fölvonulás lesz, vagy pláne bikaviadal, s van pénzem — a mint nincs! — in-

Több, de olcsóbb lett minden. A nagy tömeg nyert, ha egyes osztály léteérdekei meg is lettek támadva. Ha ezért támadjuk meg az új idöket, akkor eléjébe kell tennünk a vasutnak a furmányost.

De megmarad a kéznek értéke. Kell a kéz a géphez is: kell a kéz mindenütt, munkája értékeesebb, azért jelzi a gyáripar is a maga termékeit hamisan azzal, hogy: manufactura.

Talán igaz, hogy tartósságra nézve silányabb minden. De az ár kisebb, a szemrevalóság nagyobb s ez több a semminél. Tisztelettel hajlunk meg a régi kézi ipar terméke. előtt s ezeket még most is keressük. A régi posztó olyan erős, hogy az édes apám ruha maradákat talán még most is viselhetném, ha ki nem nőtem volna belőlük. A házi-asszony rajong a szépeességi vászonért, az asztalneműért s iparkodik oiyat venni. Pedig kevés van már, a mit az otthoni szövészekén készít a bélai, kézmárki takács; a mit hordanak házról-házra, az valószínűleg ép ugy készült Topolyában, mint a Szepességen.

Mit szóljunk a többi találmányról? Mi a sajtóról? Maholnap a gép nemcsak hogy szedi a betűt, feketíti, nyomtatja a végnéklüli papiroost, összehajlja, megszallagolja, de talán nemsokára maga is olvassa párolgó fekete kávé mellett.

Mindennek gyors kézbesítése bámulatos! Anyyra hozzá vagyunk szokva a friss laphoz, hogy egy hótúvás, egy vasuti strajk kihoz a sodrunkból.

(Folyt. köv.)

tünk és azaz leszünk. A most megkezdődött 40 napj bñjt alatt tilos minden vialom és az egyház a magabaszállást parancsolja hìveinek.

— **A városházáról.** Az e hó 6-án megtartott választás alkalmával Nagymihály község pénztárnokává *Miskovits Béla* lett 55 szavazattöbbséggel *Alexa Mihály* ellenében megválasztva. Hittessé *Városcsák István* választatot meg.

— **A nagymihályi takarékpénztár f.** hó 8-án tartott évi rendes közgyűlésén a megüresedett igazgatósági tagsági állásra *Spiegel Samu*, felügyelő bizottsági taggá pedig *Neuwirth Márkusz* nagymihályi lakosokat választotta meg.

— **Márciusus idusa.** A Casino egyesület a f. évben is megünnepeli a szabadság újjábredésének dicső napját és a Barnai szálló nagytérképben társas vacsorát rendez. — A választmány ezután is felkéri mindazokat, akik a társas vacsorán részt venni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat a választmányal közölni sziveskedjenek. A társas vacsora kezdete 8 óraker. Egy teríték ára 3 kor.

— **Elgázolta a vonat.** Tegnap délután 2 óraker a Sátoraljai helyből Kassa felé induló személyvonat Csörgő állomás előtt egy külsejéről munkásnak látszó embert elgázolt és testét darabokra szaggatta. Ugy látszik, a vonatvezető nem is vette észre az esetet, mert csak a következő és *Mező Laborcz* felé induló vonat vezetője látta a pályatesten a szétroncsolt hullát. Az esetről a törvényszéknek távirati értesítés ment.

— **Március 15-ike Málczán.** A Málca és vidéki intelligencia március Idusát méltóan kívánja megünnepelni; Matineet rendeznek délelőtt, melyet közebb fog követni.

— **A pályaudvarból.** Végre kapunk egy I. osztályú vártermet is; ép most dolgoznak annak berendezésén és maholnap immár a község rendelkezésére fog bocsájtatni. Ezzel azonban az állomás mizériákon nincs segítve, a hivatalos helyiségek oly kicsinyek, hogy azokban mozdulni is alig lehet és gyakran megcsik, hogy a hivatalos ügyben eljáró felek kénytelenek az irodából kiszorulni, amiből folytonos kellemetlenségek származnak. Bizony az államvasutak igazgatóságától elvártuk volna, hogy már e bajon is segítsen.

— **A tűzoltó bál** szombaton folyt le; öszintén megvallva, nem szivesen referálunk arról, községünk oly közönyös volt, hogy szinte tüntetett meg nem jelenésével. Pedig ha egy egyesület megérdemli a támogatást, ugy első helyen a tűzoltó egyletnek kell állani. Reméljük, hogy a jövőben ily eset többé nem fog előfordulni. A felelősök névsorát jövő számunkban fogjuk közölni.

— **Magyar prédikációk.** A helybeli róm. kath. templomban március 19-én, március 26-án és április 2-án (vasárnapokon) délután 4 óraker magyar szentbeszédet tart a plébános.

— **A nagymihályi ifjusági egyesület** folyó hó 15-én délután 5 és fél óraker az állami kisdudóvóban „Március 15-ik ünnepélyt” rendez, melyre a nagyérdemű községet tisztelettel meghívja. — Az ünnepély sorrendje: 1. „Himnusz” Erkel Ferentől, éneklí *Klain Sándor* karmester vezetése mellett az ifj. egyesületi dalárda. 2. Előnkí megnyitó; tartja *Fiber Ferencz* e. elnök. 3. „Március 15-ik id. Bajusz Józseftől, szavalja *Matsenyik Ede*. 4. „Március 15-ik” Felolvassa *Szeitel Miksa*. 5. „Nemzeti dal” Petőfitől, szavalja *Hirkó Mihály*. 6. „Nemzeti dal” Irsa Bélától, éneklí az ifj. e. dalárda. 7. „Itt akarok élni, halni” Dalmady Győzőtől, szavalja *Fetterik Andor*. 8. „Egy gondolat bánt engemet” Petőfitől, szavalja *Fedorcsák János*. 9. „Tavasz elmúlt . . .” éneklí az ifjusági e. dalárda. 10. Záróbeszéd, tartja *Mathiasz József* ifj. e. igazgató. 11. „Szózat” Egressy Benítől, éneklí az ifj. e. dalárda. — A tőrekvő ifjusági egyesület szép ünnepélyt ajánljuk nagyérdemű községünk szives figyelmébe.

— **A választások utójátéka** ezímen lapunk mult számában megírtuk, hogy Bánóczon *Weisz Sámuel* koresmáros mult hó 28-án kicsibe mult, hogy ellenzéki pártállásának nem itta meg a levét, amennyiben *Schön Bernát* és társai oly fenyegető állást foglaltak el vele szemben, hogy *Weisz* saját házából volt kénytelen menekülni. E közleményünkkel szemben a bánóczyi izr. hitközség annak kijelentésére kért fel bennünket, hogy a hitközség és annak tagjai *Weisz Sámuel* politikai

pártállásáért soha kérdőre nem vonták, vele ez ügyben a választások lefolyása óta nem beszéltek. Hogy koresmájában néhány ittas ember zenebñt okozott az lehet, ennek azonban részben ő maga az oka, mert a helyett, hogy az ittas emberekkel tapintatosan járt volna el, azokat még izgatta. Bánóczon a zsidók részéről senkinek pártállása miatt bántódása nincs és nem is volt. A hitközség visszautasít minden insurrációt, amelylyel e tekintetben illeték, azzal a néhány ittas ember tettével pedig soha nem azonosította magát.

— **Meddő árlejtés.** A tűzoltói felszerelések, illetve ruházat tárgyában tegnapra tüzött árlejtés meddő maradt, amennyiben a beérkezett versenyajánlatok az árlejtési feltételeknek nem feleltek meg. Új versenytárgyalás lesz ennél fogva, a melyen csak megfelelő ajánlatok lesznek figyelembe véve. Hazai gyártmányunak kell lenni az anyagnak és a munkának az országos tűzoltói szövetség követelményeinél és előírásának kell megfelelni.

— **Tömeges magszállítás az államnak.** *Makfalvay Géza* földmívelésügyi államtitkár, *Sierbán János* kir. jószágigazgató kíséretében meglátogatta *Mauthner* Odön cs. és kir. udvari magkereskedésének Budapest, Rottenbiller u. 33. sz. alatt levő központi telepét és az állam részére nagyobb megrendelést tett lóhere és lucerna magból. Ez alkalommal nagy érdeklődéssel megtekintette az egész telepet, hol most a tavasz idején 140 főből álló személyzet bonyolítja le a mag szétküldésének nagy munkáját.

— **Fontos Amerikába utazóknak.** A magyar kormány az Amerikába való utazást most már Brémán át is megengedte. Fiumén át Amerikába szóló útlevelek most már Brémán át is érvényesek, ha az illető utas egy Bremennek szóló hajójegy birtokában van. Aki Brémán át akar utazni, annak okvetlenül kell otthonról 20 koronát előre Bremenbe előlegnek beküldeni, mire rögtön megküldetik a hajójegy. Jóegészségű és munkaképes munkások, az amerikai rendeltetési helyig szóló vasuti jegyet kifizették és azokivül még 50 koronát készpénzben felmutatni tudnak, Amerikában bebecsátást nyernek. Akinek barátjai vannak Amerikában, hozza magával azok címeit. — Szembetegek vagy egyéb testi fogyatkozásban szenvedők, 50 évnél idősebb személyek vagy olyanok, akik valamely Amerikában levő gyárral szerződést kötöttek, mely szerint ott bizonyos meghatározott bérért dolgoznak, Amerikából vissza utasítottanak. Ratborban, valamint Bremenben minden kivándorló megvizsgáltatik, mindenki tehát, aki Bremenben hajóra felszáll, előreláthatólag Amerikában bebecsátást nyer.

— **Szenzácziós zsrnalisztikai jubileum.** Az „Egyetértés”, mely a hazai zsrnalisztika ban a legelső helyek egyikét foglalja el és amely mint politikai tényező is igen nevezetes, a közel jövőben nagy ünnepet ül. Ez év tavaszán lesz ugyannis 40 éve annak, hogy az Egyetértés fennáll. Az évfordulót a legnagyobb magyar lap igen érdekes módon fogja megünnepelni, amennyiben olyan jubiláris számot ad ki, aminőre még eligha volt eset valahol. Jubileuma alkalmából ugyanis az Egyetértés 230—250 oldal terjedelmű dísz számot ad ki. Ez egy 500—600 oldalas kisebb alaku lapnak felel meg. A jubiláris szám igen fényes kiállítású és rendkívül gazdag tartalmu lesz.

Felelős szerkesztő: **Dr. Kállal József.**
Főmunkatárs: **Aczél Dezső.**

NYILT-TÉR.

(Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk)

Nyilatkozat.

Alulírott ezenel kinyilatkoztatom, hogy az 1904. év október hó 23-án a sörgyárban történt tüzeset alkalmával a nagymihályi önkéntes tűzoltó egyesület, illetve *Ruczky Árpád* ur tűzoltó parancsnokkal szemben használt sértő kifejezéseimet a hirtelen ijedelemtől való felindultságomban ejtettem ki.

Korántsem volt szándékom nevezett urat annál kevésbbé a nagymihályi önkéntes tűzoltó egyesületet a legcsekélyebben is megbántani, miért is ezután kérek bocsánatot az elkövetett sértésért, s kérem az ügyet meg nem történtenek tekinteni.

Tisztelettel

Müller S.

Hirdetések.

Tisztelettel értesítjük a n. é. községet, hogy Nagymihályban (Kossuth Lajos-utca, Neuwirth-féle ház)

mérnöki irodát

nyitottunk.

Elvállalunk minden a mérnöki szakmába vágó munkát, u. m. tőrképek készítése és kiigazítása, parcellázás, területfelvételek, épület-tervek stb. stb.

Malomberendezések, gözgépek, gözkazánok, motorok és automobílok képvisellete, elektromos világitás és elektromos berendezések tervezése és vállalata.

Kiváló tisztelettel

Zimonyi és Keller

okl. mérnökök.

— **Míg a készlet tart** —

WIDDER LÁZÁR

— **cégnél Nagymihályban** —

● **kapható kitűnő minőségű** ●

vetőmag bükköny.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem és nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszre, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyjórésze, ha meg nő, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lúgasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított árákon. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb oleő árban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmeleki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, Bihar megye.

Fontos sérvben szenvedőknek!

Ne mulassza el senki, kinek kedves élete s egészsége, magának beszerezni a legújabbban javított cs. és kir. szabadalmazott amerikai-rendszerű **Gummisérvkötőt** beszerezni. A gummii sérvkötő **Pollitzer** találmánya s a leghíresebb orvosszaktektintélyek a legjobbnak ismertették el. Mert nem szorítja a testet, éjjel nappal hordható se a sérvet nem engedi kinyomulni a sérvkapun. A sérvkötőn alkalmazott biztonsági készülék pedig teljesen megakadályozza a sérvkötőnek a testről való lecsuszást.

Rendelésnél kérjük megadni a test körmértét azokivül, hogy a sérv jobb, bal, vagy mind két oldalon van-e. Megrendeléseket a legnagyobb titoktartás mellett pontosan eszközöl:

POLLITZER MOR és FIA

csász. és kir. szab. kötszérészek.

BUDAPEST, V., Deák Ferencz-utca 10.

Alapított 1854-ben.

Sérvkötő árai: egyoldalú 7-től 10 ft kétoldalú 10 és 16 ft

Pártoljuk a magyart

Legfinomabb kivitelű igen szélszerű villanyvilágításu

zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet csak 5 koronába kerül és pedig 1 finom u. tajtékpipa kínai 1 ezüst foglalattal 1 hozzávaló pipaszár célszerű dohányzacskó 1 gyufatartó 1 tajték szivarszopóka 1 szivar-tárca 1 házi pipaszárral együtt 1 tajték szivarszopóka 1 szivarvágó 1 szivarhamutartó 10 drb összesen.

4 és fél kiló körülbelül 50 darab különféle illatu finom pipere szappan csak 5 kor.

s vegyünk csakis Magyarországon.

Egy nagy amerikai gyár tönkrejutása folytán azon helyzetbe jutottam, hogy az alant felsorolt 40 drb szabadalmazott amerikai ezüst árakat mélyen leszállított áron potom 6 frt 40 kr-ért szállíthatom bárkinek és pedig:

- 6 drb amer. szab. ezüst asztali kés valódi angol-pengével
- 6 drb am. szab. ezüst evővilla egy darabból
- 6 drb amer. szab. ezüst evőkanál
- 12 drb amer. szab. ezüst kávéskanál
- 1 drb amer. szab. ezüst leves merítő kanál
- 1 drb amer. szab. ezüst tejmerítő kanál
- 6 drb angol „Viktória” pohártálcza
- 2 drb remek asztali gyertyatartó.

40 drb összesen csak 6 frt 40 kr-ért, ezen tárgyak ezelőtt 40 forintba kerültek. — Az amerikai patent ezüst egy teljesen tehér fém belül is, melyért jótállást vállalok.

Megrendelhetők utánvét mellett

NEUMANN JÓZSEF-nél

Budapest, VIII., Örömvölgy-u. 16

Konyhakészlet

5 darab solingeni pengéjű kés és 1 darab szeletelő villa csak 4 korona 50 fillér.

6 darab zománcozott fazék és 6 darab lábas különböző nagyságuk csak

5 korona 90 fillér.

Egy valódi

Roskopf óra

kétévi jótállás mellett csak 5 korona.

„Milleniumtelep” Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segélyvel s állami felügyelet mellett létesült.

Alapítattott 1864-ben.

Alapítattott 1864-ben.

Évenként gyártunk cs. és kir. szabadalmazott biztonsági átfedőcserepeinkből ötven milliót.

Egyedül legrégebb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

Bohn-féle Téglagyár

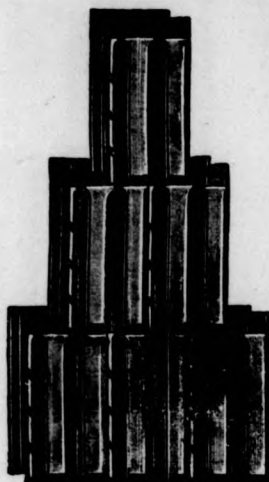
LU G O S O N.

.. Gyárak Magyarország több városában ..

Gyártmányok:

BOHN-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek 272. sz.

Legolcsóbb, legjobb s legszebb tetőcserep, leghizelgőbb referenciák. Üvegtáblák, gerincscserepek stb. stb.

272. szám.

Tessék ajánlatot kérni.

Bohn M. és Társai Lugos.

Hirdetések

jutányosan felvételnek e lap kiadóhivatalában.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

GLÜCK MÓR cégnél **NAGY-MIHÁLYON.**

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{LD}
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locombil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Schicht-szappan

VEDJEGYEK:

„Szarvas”

vagy

„Kulcs”

a legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan

Minden kártékony vegyülettől teljesen ment.

Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT” névvel és fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Kitünő minőségű

ujhelyi és bereg-szászi asztali

borok

literenként 40 kr.

kaphatók a

KLEIN-féle

korcsmában.

15-30 korona

napi kereset elérhető kockázttal nélkül

Erzsébet szanatórium és egyéb sorsjegyek

eladása által. — Tisztességes egyének bármely szakmából forduljanak

KÖVÁRY ÁRMIN

bank- és váltó-üzletéhez

Budapest, VI. ker. Ferencziek-tere 9. sz.